

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- 98
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

30.10.2025

7/32358

7/32507

7/32516

7/32518

7/32668

7/32759

- İlgi : a) 21/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1685623 sayılı yazınız. 7/32866
b) 27/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1687203 sayılı yazınız. 7/32867
c) 27/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1687485 sayılı yazınız. 7/32986
ç) 27/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1688495 sayılı yazınız. 7/32990
d) 29/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1689506 sayılı yazınız. 7/32993
e) 03/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1691507 sayılı yazınız. 7/33090
f) 03/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1692096 sayılı yazınız. 7/33090

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d-e-f)'de kayıtlı yazıyla iletilen İzmir Milletvekili Mustafa BİLİCİ'nin 7/32358 ve 7/32993, Iğdır Milletvekili Yılmaz HUN'un 7/32507, Kayseri Milletvekili M. Baki ERSOY'un 7/32516, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/32518, Konya Milletvekili Barış BEKTAŞ'ın 7/32668, Uşak Milletvekili Ali KARAOBA'nın 7/32759, Ankara Milletvekili Adnan BEKER'in 7/32866, Adana Milletvekili Ayhan BARUT'un 7/32867, Bitlis Milletvekili Semra ÇAĞLAR GÖKALP'in 7/32986, Elazığ Milletvekili Gürsel EROL'un 7/32990 ile Şırnak Milletvekili Nevroz UYSAL ASLAN'ın 7/33090 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (23 Sayfa)

KONYA MİLLETVEKİLİ BARIŞ BEKTAŞ'IN 7/32668 ESAS NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM) kökleri Anadolu'da 11. yüzyıldan 15. yüzyıla kadar sanat, ticaret ve ekonomi alanlarında ışık tutan esnaf ve sanatkâr kurumu niteliğindeki Ahilik kültürüne dayanan iş yeri tabanlı mesleki eğitimi öne çıkaran bir programdır. Cumhuriyet sonrası çıraklık eğitimine ilişkin ilk yasal düzenleme 1977'de 2089 sayılı Çırak, Kalfa ve Ustalık Kanunu ile yapılmış, 1986'da çıkarılan 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ile çırak, kalfa ve ustaların eğitimi ile okullarda ve işletmelerde yapılacak mesleki eğitime ilişkin esaslar belirlenmiştir. Çıraklık eğitimi, 02.12.2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanun ile zorunlu örgün ortaöğretim kapsamına alınmıştır. 1977 yılından bugüne mesleki eğitim merkezleri bir mesleki ve teknik eğitim program türü olarak uygulanmaya devam etmektedir.

Ülkemizin nitelikli iş gücü ihtiyacı çerçevesinde öğrencilerin; ilgi, istek, yetenek ve kişilik özelliklerinin ortaya çıkarılması, başarılı ve mutlu olabilecekleri bir mesleği seçmeleri için meslekler hakkında bilgilendirilmeleri, eğitim sistemi ile çalışma hayatı arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi ülkemiz insan kaynağının geliştirilmesi açısından büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda mesleki eğitim merkezleri; ülkemizin meslek sahibi insan ihtiyacını karşılayabilmek adına çalışmalarını sürdürmektedir.

09.12.2016 tarihli 29913 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 6764 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda değişiklik yapılarak çıraklık eğitimi örgün ve zorunlu eğitim kapsamına alınarak mesleki eğitim merkezleri Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlanmıştır. Çıraklık eğitiminin örgün ve zorunlu eğitim kapsamına alınması ile ekonomimizin temel yapı taşı olan işletmelerin nitelikli iş gücü ihtiyacının karşılanması ve çırak öğrencilerimizin ahilik kültüründen gelen usta çırak ilişkisiyle mesleklerini işbaşında öğrenmeleri amaçlanmıştır.

Mesleki Eğitim Merkezi Programı, örnekleri farklı ülkelerde de bulunan iş yeri tabanlı mesleki eğitim programı olarak uygulanmaktadır. Bu programda öğrenciler teorik eğitimlerini okulda pratik eğitimlerini ise işletmelerde usta öğretici gözetiminde ve koordinatör öğretmenlerin kontrolünde belirli bir program dâhilinde almaktadırlar. Mesleki Eğitim Merkezi Programının işletmeler ile kurulmuş olan organik bağı ve iş birliği neticesinde öğrencilerin mesleki bilgi, beceri ve yetkinliklerinin gelişmesine büyük ölçüde olumlu etkisi olduğu değerlendirilmektedir. MESEM'e kaydolabilmek için en az 14 yaşında olmak ve ortaokul mezunu olmak gereklidir. Öğrenciler, bir işletmeyle yapılan sözleşme doğrultusunda haftada dört gün iş yerinde pratik eğitim alırken haftada bir gün de okulda mesleki teorik dersler ve genel kültür dersleri görmektedir. Bu süreçte düzenli olarak yapılan beceri sınavlarını başarıyla tamamlayan öğrenciler; 11. sınıfta kalfalık, 12. sınıfta ise ustalık belgesi almaya hak kazanmaktadır.

Mesleki Eğitim Merkezi Programında öğrenim görmekte olup işletmelerde beceri eğitimi yapan öğrencilere işletmeler tarafından ödenecek ücretler ile bu ücretlere yönelik Devlet katkısı tutarları 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nun 25 ve geçici 12'nci maddesi ile belirlenmiş olup Kanun'un geçici 12'nci maddesi uyarınca Mesleki Eğitim Merkezi Programı öğrencilerine işletmelerin ödemesi gereken ücretin tamamı Devlet katkısı kapsamında işletmelere geri ödenmektedir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu ve Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği hükümlerine göre, öğrencilere mesleki eğitim yaptırmak için işyerinde usta öğretici bulunması şarttır. Öğrenciler, usta öğretici gözetiminde ve okul yönetimince öğretim programında yer alan kazanımlar doğrultusunda işletmede beceri eğitimi almaktadırlar. Öğrencilerin işletmede aldıkları beceri eğitimlerinin müfredata ve mevzuata uygunluğu, görevlendirilen koordinatör öğretmenler tarafından düzenli olarak kontrol edilmektedir.

Diğer yandan, Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği'nin "Staj süresi" başlıklı 127. maddesinin 6. fıkrasında yer alan "*İşletmelerde staj yapan öğrenciler, okul müdürlüğünce planlanan program dâhilinde koordinatör olarak görevlendirilen atölye, laboratuvar ve meslek dersleri öğretmenleri tarafından denetlenir. Aynı işletmede staj yapan en fazla 15 öğrenci için bir koordinatör öğretmen görevlendirilir.*" hükmüne göre işletmelerde staj yapan öğrenciler koordinatör öğretmenlerce denetlenmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığının 2024/36 sayılı Mesleki Eğitimde İş Sağlığı ve Güvenliği konulu Genelge'si çerçevesinde öğrencilerin staj/beceri eğitimi yaptıkları işletmelerde verilen eğitimin, müfredata ve mevzuata uygunluğu konularında gerekli inceleme ve denetimler yapılmaktadır. Ayrıca 2024/36 sayılı Genelge'de, işletmelerin 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu hükümlerine göre iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alması ve valiliklerce takibinin yapılması hususu belirtilmiştir.

Mesleki Eğitim Merkezi Programında öğrenim gören öğrencilerin beceri eğitimlerini işletmelerde yapmaları zorunludur. Mesleki Eğitim Merkezi Programında sınıf tekrarı devamsızlık veya ders başarısızlığı sebebiyle yaşanmaktadır. Mesleki Eğitim Merkezi Programına kayıt olan öğrencilerin uygun işletme bulmaları konusunda ilgili okul müdürlüklerince gerekli destek sağlanmaktadır.